

Poštovane dame i gospodo,

Kao neko ko, za razliku od vas, nije iz književne struke, o svom ocu Miloradu Paviću mogu samo da kažem koju reč iz ugla svedoka svih faza njegovog rada.

Jedna od prvih stvari koje se sećam je njegovo sviranje na violini, instrumentu koji se nalazi i u nazivu ovog skupa. Kasnije sam prisustvovao stvaranju njegovih knjiga iz istorije književnosti, kao i nastajanju više zbirki poezije i proze. Radio je na pisačkoj mašini, koja je, za razliku od današnjih kompjutera, bila dosta bučna. Sećam se, naravno, i njegovih dolazaka na predavanja, ovde, u Novi Sad. Posle dužeg vremena, negde 1983. godine, drznuo sam se da, dok Milorad nije bio prisutan, uzmem da čitam neke listove koji su tek izašli iz pisaće mašine. Ono što sam tada pročitao mi je bilo dosta zanimljivo. Kroz godinu dana sam saznao da je to zapravo bio deo *Hazarskog rečnika*.

Neku godinu kasnije, kada sam slikao na pirinčanom papiru, malo čaja, koji često pijem dok slikam, kapnulo je na papir. Efekat mi se svideo, pa sam i dalje prosipao čaj po papiru i tako nastavio da slikam. Milorad je bio prisutan i to ga je inspirisalo za naziv njegovog sledećeg romana, koji je nazvao *Predeo slikan čajem*. Slika koju sam tada naslikao: „Ostrva – predeo slikan čajem“, pojavila se na naslovnoj strani prvog izdanja tog romana. I kasnije smo povremeno sarađivali.

Njegovi novi romani, knjige, uključujući i poslednju priču, neprekidno su nastajali sve do 2009. Govorio je: „Moja kuća, to su moje knjige“.

U poslednjih pet godina ima i nastojanja da se Milorad Pavić potisne u zaborav ili da se značaj svega što je stvorio relativizuje. Vama,

uvažanim učesnicima ovog skupa, želim uspešan rad i zahvaljujem što delu mog oca, književnika Milorada Pavića, ukazujete pažnju koju ono zaslužuje.

29. XI 2014.

(Govor Ivana Pavića na otvaranju skupa „[Leteće violine Milorada Pavića](#)“, organizovanog od strane redakcije časopisa *Međutim*)